

Poština plačana v gotovini.

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregor-čičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

V Ljubljani, dne 28. junija 1930.

štev. 26.

Nujna prošnja naročnikom.

Ob sklepu polletja prilagamo današnji številki položnice za poravnavo naročnine do konca leta. Položnice so priložene vsem izvodom; torej jih prejmejo tudi oni p. n. naročniki, ki imajo naročnino že poravnano. Te prosimo, da položnice shranijo za bodoče plačilo, ali pa naj jih izročijo novim interesentom, da se naroče na naš list, za kar jim bomo zelo hvaležni.

Se posebej pa prosimo one naročnike, katerim smo že poslali posebne opomine, pa naročnine še do danes niso poravnali, naj to store neodložljivo takoj in naj nas ne silijo k drugim, nam zelo neljubim korakom. Čudimo se obenem, da se tudi med zavednim trgovstvom, ki se pač zavedajo velike važnosti točnega plačevanja obveznosti, od katerega je odvisen uspeh vsakega podjetja, najdejo ljudje, ki delajo prav tiste pogrške, ki jih sami najbolj kritizirajo in katerih usodne posledice imajo priliko čutiti na lastni koži.

Naj ob zaključku polletja nehajo te — milo rečeno — malomarnosti, ki nas ovirajo v razvoju in onemogočajo izvršitev programa za vsestransko izboljšanje neodvisnega trgovskega strokovnega organa ter s tem škodujejo celokupnemu trgovstvu!

Obenem se vsem priporočamo za pridobivanje novih naročnikov.

Uredništvo in uprava.

Ameriška zaščitna carina in naša zunanja trgovina.

Vsako povišanje carin v inozemstvu ima več ali manj vpliva tudi na našo zunanjo trgovino. Čim več blaga izvažamo v katero od držav, ki so carine povišale, tem hujše je s tem prizadela naša zunanja trgovina in z njo vred naše celokupno gospodarstvo.

Občutno so škodovali našemu gospodarstvu povišane carinske tarife v Avstriji, skoraj nič manj tudi v Čehoslovaški in v isti meri tudi zvišanje carin na žito in druge poljske pridelke v Italiji.

Najbolj seveda občutimo avstrijsko in

čehoslovaško zvišanje uvoznih carin. Zlasti, ker smo iz teh dveh držav vedno več uvažali v našo državo in je bil naš izvoz na Čehoslovaško in v Avstrijo vedno veliko manjši; tedaj smo bili že prej v trgovanju s tema dvema državama globoko pasivni. Nove, povišane tarife so tem manj utemeljene, ker se bo s tem naša pasivnost vsled tega še povečala.

O priliki povišanja uvoznih carin v Ameriki so vse evropske države dvignile glasne proteste in sicer največje baš liste države, ki so se v zad-

njem času same obdala s carinsko zaščito, da na ta način odpomorejo na eni strani svojemu gospodarstvu, na drugi pa povišajo svoje državne dohodke in si obenem ustvarijo fondе, s katerimi bodo zamogle podpirati ekspanzivnost svoje zunanje trgovine in po tem raznih ugodnosti in premij omogočiti konkurenco svojih izvoznih produktov na našem tržišču. — Vse to na naš račun...

Ameriške carinske tarife pa našemu gospodarstvu in naši zunanji trgovini nasprotno ne morejo škodovati toliko da bi se ta škoda v katerikoli gospodarski panogi vidno pokazala, ker je naš izvoz v Ameriko razmeroma prav majhen in je lansko leto znašal komaj 126 milijonov dinarjev, ali 16% našega celokupnega izvoza. Večji je bil ameriški uvoz v našo državo, ki je znašal 360 milijonov dinarjev in predstavljal 475% celokupnega lanskega uvoza.

Pač pa je to zvišanje za nas kolikor toliko ugodnega pomena, ker je odprlo oči onim evropskim državam, ki so same pričele misliti na to, kako svoje carine še zvišati na škodo bližnjih sosedov, a jih je ameriško povišanje carin združilo k skupnemu odporu ter napotilo k razmišljanju o stvarjanju ev-

ropske carinske unije v obrambo proti ameriškemu uvoznemu blagu.

Najbolj prizadete so vsled tega po velikosti svojega uvoza v Ameriko sledeče države, ki so leta 1928 izvozile v Ameriko blaga za vrednost v milijardah dinarjev: Anglija 19,9, Nemčija 12,5, Francija 9, Italija 4,5, Holandska 4,7, Belgija 4,1, Španija 2 in Evropska Rusija 0,8. Vse te države pa so navzlic razmeroma visokemu izvozu v Ameriko v trgovanju z njo pasivne, in sicer znaša ta skupna pasivnost okoli 66 milijard dinarjev, ker je vrednost ameriškega uvoza v te države za to vsoto višja.

Evropske države se vsled tega pripravljajo na carinsko vojno z Ameriko in ponekod celo propagirajo bojkot ameriškega blaga. Ker odpade velik del ameriškega uvoza v Evropo na agrarne produkte, more to našim — v pretežni večini agrarnim izvoznim predmetom v evropske države samo koristiti. Na drugi strani pa zopet naša država nima vzroka, da bi se ne pridružila ukrepom ostalih evropskih držav, ki delajo za splošno zvišanje carinskih tarif na ameriško uvozno blago, kar bo samo zvišalo državne dohodke iz carine.

Posledice zvišanja carinskih tarif se tedaj za nas samo ugodne.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Obresli denarnih zavodov knjižimo v prima-noto navadno šele po prejemu izvlečkov, ki nam jih pošljejo ob zaključku leta banke, pri katerih imamo odprte račune. Po primerjavi izvlečka, ki mora z našim računom popolnoma soglašati, prekontroliramo tudi, so li obresti in druge pristojbine denarnega zavoda pravilno izračunane ter šele potem izvedemo v prima-noti poimensko obremenitev onih bank, pri katerih imamo naložbe med izdatki za vsoto letnih obresti, ter za protivrednost priznamo račun režije (skupina obresli) med prejemki.

Nasprotno pa moramo poimensko v prima-noti med prejemki priznati račun denarnih zavodov in za protivred-

nost obremeniti račun obresti (režije). Istotako priznamo ob sklepu leta račun denarnih zavodov poimensko med prejemki za vse druge dogovorjene bančne pristojbine: provizija, manipulacija itd., za katere vsote so nas banke v poslanem nam izvlečku obremenile ter obremenimo za protivrednost med izdatki račun režije (skupina: bančni stroški).

Obnem z zaključevanjem računov v salda-kontni knjigi moramo ugotoviti tudi, ali so vsi naši dolžniki zanesljivi in ako so naše terjalve nasproti njim tudi drugače nesporne. Poleg tega pa moramo pregledati, če nam med letom kdo izmed dubioznih dolžnikov svoje — v prejšnji (otvoritveni bilanci

koč dubijozo izkazane terjatve ni poplačal, ali nam spornega dolga ni priznal, ali je — v slučaju prejšnje insolventnosti — postal zopet plačila zmožen.

Načeloma izkazujemo v bilanci s celo vsoto vse račune dolžnikov in upnikov. Za dubiozne dolžnike, o katerih nismo gotovi, da bodo svoje dolgove tudi v resnici poplačali, vodimo poseben seznam in v bilanci uničimo naše dobroimetlje iz naslova dvomljivih terjatev na ta način, da izkažemo med pasivi (našimi dolgovi) vse dubiozne dolgove kot posebno postavko. (Glej otvorilveno bilanco!) Tako sestavljena bilanca popolnoma izločuje vse naše dvomljive terjatve in pokaže naše čisto premoženje brez onega dobroimetlja, o katerem nismo gotovi, da ga kdaj prejmemo.

Seznam dubioznih dolžnikov, ki ga posedujemo že izza sestave otvorilvene bilance, moramo v prvi vrsti izpolniti s tem, da ob zaključevanju računov v saldakontni knjigi ob enem pripisujemo k temu seznamu še nove, dvomljive dolgove naših odjemalcev poimensko.

Nasprotno pa moramo črtati v tem seznamu one — v seznamu v priliki prejšnje bilance (otvorilvene) izkazane dubiozne dolžnike, ki so med letom postali zopet plačila zmožni, ali pa so svoje, v prejšnji bilanci izkazane dolgove proli našemu pričakovanju poplačali.

Povišanje, ali znižanje dubioznih terjatev nasproli v prejšnji bilanci izkazani svoti seveda izpremeni tudi naše premoženjsko stanje, vsled česar moramo to razliko izkazati ob sestavi poslovne bilance tudi v računu zgube in dobička, da se sklepna rezultata zgube in dobička ujemata v tem računu in v bilanci.

Ako je stanje dubioznih dolžnikov manjše kot smo ga izkazali v zadnji (otvorilveni) bilanci, je razlika, za katero je sedanje stanje dubioznih dolžnikov manjše kot v zadnji bilanci izkazano, **naš dobiček** in ga moramo v računu zgube in dobička izkazati kot »dobiček iz računa dubioznih dolžnikov«. Če se je pa stanje dubioznih

dolžnikov v primeri z zadnjo bilanco zvišalo, je razlika, za katero je ta vsota višja od zadnjega seznama **naša izguba** in jo moramo ob sestavi računa zgube in dobička izkazati kot izgubo vsled naraslih dubioznih dolžnikov.

Podobno, samo v obratnem smislu moramo postopati tudi pri sestavljanju seznama naših dubioznih dolgov nasproli dobaviteljem, kjer predstavlja zvišanje naših dubioznih dolgov — dobiček, znižanje pa izgubo, kar moramo seveda v računu zgube in dobička upoštevati, da dobljeno soglasnost z bilanco in v njej izkazanim dobičkom ali izgubo.

Ko smo zaključili salda-kontno knjigo, napravimo poseben **seznam** dolžnikov, posebej zopet seznam upnikov in zopet ločeno seznam za naše račune z denarnimi zavodi. Sešteje vsote v vsakem seznamu nam kažejo skupno stanje doličnega računa ter se morajo popolnoma ujemati s saldodom, ki ga izkazuje odgovarjajoči račun v zaključeni glavni knjigi.

Ob primerjavi izpiskov z računi v glavni knjigi se mnogokrat izvlečki ne ujemajo s saldodom, ki ga izkazuje glavna knjiga, kar znači, da smo nekje napravili pogreško, katero moramo popraviti in spraviti vsote izvlečkov v popolno skladnost z računom v glavni knjigi.

Te napake so lahko najrazličnejšega značaja in nas mnogokrat stane veliko truda, predno pogreško najdemo; vendar je to delo neizogibno, dasiravno zamudno.

Najobičajnejše napake so: 1. računska pomača pri zaključevanju posameznih računov v saldakontni, ali tudi v glavni knjigi; 2. napačno prenašanje iz prima-note, bodisi posameznih slučajev v salda-kontno knjigo, ali pa vsot iz mesečnih seznamov prima-note v glavno knjigo; 3. pomača pri seštevanju v seznamu, ali pa pri prenašanju posameznih saldov iz salda-kontne knjige v seznam; 4. pomača pri sestavljanju mesečnih seznamov v prima-noti; 5. nekoliko težje, vendar pa tudi megoče je, da smo pogreško napravili vsled napačnega seštevanja v prima-noti.

Da se izognemo tem napakam, moramo knjižbam med letom posvečati vso pozornost in vedno dobro premisliti, predno kako knjižbo izvršimo. Če smo vodili knjige med letom z vso natančnostjo, točno po teh navodilih, so razlike o priliki sestavljanja bilance izključene. Tudi moramo večkrat med letom pregledati posamezne vpise in se prepričati o njihovi pravilnosti, da si na ta način prihranimo zamudno iskanje napak v času ko smo tak preobloženi s sestavo letnih računov.

Iz prakse mi je znano, da je iskati izvor napak z okroglimi svotami (100, 1000 itd.) navadno v napačnem seštevanju izvlečka, ali pa v napačnem zaključevanju posameznih računov. Ako pa gre za razliko v nezaokroženi številki, izvira ta navadno iz napačnega

prenašanja, bodisi v salda-kontno, ali v glavno knjigo, ali pa tudi v izvleček.

Dá se prepričamo, katera vsota je pravilna: ona iz glavne knjige, ali ona iz seznama, je priporočljivo sestaviti še pred sestavo čistega računa prometa na podlagi glavne knjige provizoričen račun denarnega prometa na ta način, da k začelnemu blgajniškemu slanju prišlejšemo vse vsote prejemkov, t. j. vsote kreditnih stolpcev vseh računov v glavni knjigi (z izpisom računa blagajne, ki pri tem računu ne prihaja v poštev, temveč igra samo kontrolno vlogo). Niti zaključni nih začeln. saldo ne sme biti v teh vsotah upoštet, temveč samo oni zneski, ki smo jih tekom leta knjižili kot prometne postavke iz mesečnih seznamov v primarnoli. (Nadaljevanje sledi.)

Naš izvoz v maju.

Nekoliko zakasnjeno izkazuje generalna direkcija carin podatke našega izvoza v mesecu maju, ki kažejo da smo izvozili 414.765 ton blaga v vrednosti 542,5 milijona dinarjev.

Nasproti izvozu v mesecu aprilu je majski izvoz po teži za 14 tisoč ton, po vrednosti pa za 73,3 milijona dinarjev manjši. Pač pa se je izboljšal po vrednosti za skoraj 9 milijonov dinarjev nasproti lanskemu maju, dočim je v teži tudi manjši za 46.350 ton.

Ako vsporejamo letošnje podatke izvoza za prvih pet mesecev, dobimo sledečo sliko:

1929	1,737.300 ton	2458,8 milj. Din
1930	2,018.800 ton	2854,3 milj. Din

Rezultat letošnjega izvoza v prvih petih mesecih je vsekakor veliko ugodnejši od lanskega in je po teži za 281.500 ton, po vrednosti pa za 395,5 milijona dinarjev večji od lanskega. Ako vzamemo poleg tega v obzir, da smo lansko celoletno trgovinsko bilanco zaključili aktivno, smemo z ozirom na dejstvo, da se glavni izvoz prične šele po žetvi, računati, da bo tudi letošnja bilanca zaključena vsaj z enako višino aktivnosti.

Glavni predmeti našega izvoza v maju, po vrednosti v milijonih dinarjev so bili sledeči (v oklepaju v primerjavo podatki za mesec april):

gradbeni les	117,9	(124—)
jajca	65,2	(77,5)
koruza	56,7	(74—)
sirovi baker	40	(42—)
pšenica	34	(38,9)
rudnine	22,2	(22—)
svinje	16,8	(17,2)
hrastovi pragovi	12,8	(14,2)
cement	11,9	(11—)
drobnica	9,8	(1,2)
predivo	7,1	(6,4)
sveže meso	7,1	(7,3)
svinee v ploščah	5,9	(3,9)
konji	6,4	(6,8)
perotnina	5,9	(6,7)
drva za kurjavo	4,1	(2,7)
bukovi pragovi	3,9	(5,5)

Ostanek odpade na različne manjše postavke. Izvoz lesa (zlasti gradbenega) ni nazadoval samo proti letošnjemu aprilskemu, marveč tudi nasproti lanskemu majskemu izvozu. Nazadovanje izvoza žitaric je nasproti aprilu lahko umljivo, ker je bil ta predmet že po večini izvožen.

Ponudba.

(Konec.)

Da se izognemo sporom, moramo obvezne ponudbe staviti samo resnim tverdkam, in sicer samo za toliko blaga v celoti, kolikor ga imamo faktično na zalogi, oziroma, kolikor ga zamoremo predvidevno z gotovostjo lahko preskrbeti. Zato obveznih ponudb ne smemo delati za eno in isto blago na več strani obenem.

Ako pa hočemo vzlic temu ponuditi radi večje gotovosti prodaje blago s katerim razpolagamo, oziroma bomo v določenem času razpolagali, na dve strani obenem, napravimo to na ta način, da ponudimo obema tverdkama eno in isto blago, vendar naznačimo pri tem množino ponujenega blaga le v polovici količine s katero razpolagamo, ostalo polovico pa ponudimo pogojno. N. pr. če razpolagamo z množino 100, napravimo obvezno ponudbo na obe strani za množino 50 do 100, vsled česar smo obvezani dobaviti v slučaju, da oba skleneta nakup, vsakemu le množino do 50, ostanek pa smo dolžni dobaviti samo v slučaju, da se nam posreči manjkajoče blago v dobavnem roku naknadno nabaviti. Seveda moramo o tem kupca obvestiti ter mu sporočiti, da se vezemo le za množino 50, ostanek pa mu pribavimo po možnosti — brezobvezno za nas, zani pa v določenem roku obvezno.

Če nakupujemo blago v manjših količinah, je tedaj priporočljivo in iz trgovskega stališča pravilno, da za blago, ki nam ga naši dobavitelji nudijo, zahtevamo od njih tudi obvezno ponudbo za čim daljšo dobo, ako blaga mi sami ne moremo takoj prevzeti, bodisi vsled tega, ker ne vemo, ali nam bo mogoča prodaja s primernim zaslužkom, ali pa nam slabo financijelno stanje ne dopušča takojšnjega nakupa in tudi ne moremo doseči ugodnega, sprejemljivega plačilnega roka.

V slučaju, da imamo tako obvezno ponudbo od strani naših dobaviteljev, smemo mirne duše izstaviti obvezno ponudbo našim odjemalcem za celo množino blaga. Naša obveza nasproti odjemalcem pa mora biti vedno krajša

kol jo imamo mi od naših dobaviteljev, ker moramo računati tudi s tem, da se taka kupčija navadno iz enega ali drugega razloga zavlece; vsled česar lanko mi sami izgubimo pravico obveze, stavljene nam od naših dobaviteljev.

Če smo mi vsled nam obvezno ponujenega blaga sklenili z našim odjemalcem na podlagi naše obvezne ponudbe kupčijo, naš dobavitelj pa nam blaga iz kateregakoli vzroka ne more ali noče dobaviti, imamo pravico zahtevati od dobavitelja povračilo stroškov in plačilo dobička, ki bi ga napravili s to kupčijo, poleg tega pa povračilo odškodnine, katero zahteva od nas naš odjemalec (regresna pravica), ako mu vsled krivde našega dobavitelja ne moremo obvezno ponujenega blaga dobaviti.

Ponudba — če je obvezna, mora vsebovati klavzulo, s katero se določa rok obveznosti, n. pr.: »Ponudim obvezno do 30. junija 1930 sledeče blago:« V brezobveznih ponudbah ni potreba brezobveznosti za nas posebej povdarjati, ako ni posebnih razlogov, ki nam to nasvetujejo, n. pr. običaj, da so naše ponudbe dotični tverdkí že po posebnih dogovorih obvezne. Pravilneje pa je, da se izognemo tudi pri vseh brezobveznih ponudbah eventualnih poznejših nesporazumov s tem, da brezobveznost ponudbe povdarimo.

Vsaka ponudba mora vsebovati: opis blaga, količino, dobavne pogoje, ceno in plačilne pogoje.

Opis blaga mora biti z ozirom na vrsto in kvaliteto blaga tak, da je ponujeno blago v ponudbi kolikor mogoče točno označeno. Pri večini blagovnih vrst veljajo glede kakovosti posebni borzni ali drugi tržni predpisi (luzance), na katere se lahko sklicujemo. — **Nikdar** pa ne smemo pri ponudbi grešiti na ta način, da ponujamo **boljše** blago, kol z njim v resnici razpolagamo; ker so taki sklepi navadno vzrok pravnih sporov in imajo za prodajalca vse prej, kol koristne posledice. Če smo blago povzročili,

moramo ljudi paziti, da vzorec ne vsebuje (včasih tudi samo slučajno) boljše kakovosti, temveč, da predstavlja res večino blaga, ki smo ga ponudili. Seveda tudi slabše kakovost vzorca slabo vpliva na možnost sklepa kupčije.

Dobavne pogoje, ki so zopet poseben del ponudbe, moramo določiti vedno tako, da z izpolnjevanjem istih ne pridemo v zadrego s časom, ker zamore zakasnitve kupec obrniti v svoj prid. Če gre za blago, ki ga v celotni množini oddamo obenem, se glasi ponudba do določenega datuma. Pri dobavah, ki jih izvršujemo v posameznih parlijah, pa nastavimo dobavni rok »sukcesivno od ... do ...«

Ako je blago takega značaja, da zahteva prevzem na mestu, moramo to posebej pripomniti ter odjemalca za-

vezati, da blago prevzame v določenem roku.

Cena, ki je nastavimo za ponujeno blago, naj bo reelna, t. j. naj odgovarja tržnim cenam in naj se glasi za posamezne kvalitete: 1. za določeno množinsko enoto in 2. za blago poslavljenno na golovo mesto (vagon, meja, franko, na skladišču itd.)

Plačilne pogoje, ki so lahko zelo različni, moramo isto tako ločno označiti, n. pr.: »Plačljivo ob prevzemu na mestu«, ali »Plačljivo po dveh mesecih itd.) po oddaji (ali prevzemu)«, ali »Plačljivo do ...«, ali »Plačljivo potem nepreklicnega akreditiva pri ... banki proti predložitvi računa in odajnih dokumentov« in slično.

Končno pa še principijelni nasvet za ponudbe: Ne ponujajte blaga onim, o katerih že veste, da niso resni kupci!

Gospodarske beležke.

Kontrola živil.

»Službene Novine z dne 23. t. m. prinašajo zakon o kontroli nad živili, ki stopa takoj v veljavo in predpisuje posebne odredbe glede vprašanj, ki zadevajo sledeča živila: mleko, maslo, sir, margarin in druge masti, zrnje, seme, olje, moka, jajca in jajčne konzerve, sočivje, sadje, sadne in sočivne konzerve, med, umetni med, slaščice, marmelade in sadne sokove, umetne kisline in limonade, pivo, dišave, kava, čaj, kakao in čokolada, ribe, rake in žabe, ribje konzerve, kavijar, kvas, ocef. Poleg tega pa posebne odredbe glede mer, s katerimi se živila merijo in tehtajo v gostilnah in trgovinah z živili.

Važnejše odredbe, kolikor zadevajo naše trgovce, priobčimo v prihodnjih številkah.

Za pospešitev zveze Slovenije z morjem.

Na inicijativo sušačkega mestnega načelnika se bo vršila 6. julija konferenca gospodarskih predstavnikov iz Slovenije in Sušaka na Sušaku, ki bo razpravljala o tem, da se načrti dograditve železniške proge Kočevje—Vrbovsko čimprej izvršijo.

Proti brezvestnosti proizvajalcev.

Ponekod imajo producenti (zlasti za sadje, sočivje in slične poljske pridelke) navado, da pakirajo blago na ta način, da stavijo na vrh zaboja boljše blago, spodaj pa pokvarjeno in slabo. Te zaboječke kupujejo trgovci od proizvajalcev v dobri veri, da se v njih nahaja enakovredno blago kot na vrhu. Ker so ti zaboječki po večini namenjeni izvozu, izgublja inozemstvo vsled tega vero v solidnost naše trgovine in se enkratni morebitni dobiček bridko maščuje nad celim našim gospodarstvom ter se na ta način zlo povrne zopet k onemu, ki je prevaro zagrešil.

Zakon o pospeševanju zunanje trgovine predvideva posebne odločbe, na podlagi katerih zapadejo krivci globi do 50.000 Din in poleg tega tudi zaporni kazni. V Dunavski banovini, kjer so te pregreške posebno razvite, je ban že pričel izvajati zakon potem posebnih organov.

ERJAVEC FRANC

trgovinausnja

Ljubljana, Stari trg št. 11a

Letošnja žetev in izgledi za izvoz.

Dočim uradni podatki računajo mesto-ma celo z boljšo letino žita in koruze kot je bila lanska žetev, trdijo privatni podatki, da bo pridelek znatno manjši od lanskega, zlasti pri pšenici.

Pšenica je že precej razprodana ter pride za izvoz v poštev le nova. Pripomniti pa je treba, da razpolagajo naši mlini z velikimi količinami moke za izvoz.

Od stare koruze ostane za izvoz še okoli 3 milijone kvintalov in pride k temu še okoli 6 milijonov kvintalov novega pridelka.

Ker so se vse države, v katere uvažamo naše žito, obdale s carinsko zaščito in imele poleg tega dobro letino, so izgledi za žitni izvoz kaj slabi. Ugodno pa bo vplival na pospešitev izvoza Zavod za bo pospeševanje zunanje trgovine in Privilegirano izvozno društvo. Tudi znižanje rečnih in pomorskih prevoznih tarif bo dobro vplivalo na žitni izvoz.

Monopolski dohodki v pretečenem proračunskem letu.

Uprava državnih monopolov je izkazala v pretečenem proračunskem letu skupnih monopolskih dohodkov v znesku 2.377.9 milijonov dinarjev. V proračunskem letu 1928/29 so znašali skupni monopolski dohodki 2.317.3 milijona dinarjev, tedaj so se v pretečenem proračunskem letu povišali za 60.6 milijona dinarjev. Nasproti proračunani vsoti pa so bili monopolski dohodki pretečenega proračunskega leta za 22.7 milijona dinarjev višji nego se je pričakovalo.

Po posameznih predmetih odpadejo v milijonih dinarjev sledeče vsote: tobak 1.702.3, sol 229.5, petrolej 157.7, užigalice 136.8, cigaretni papir 142.9 in razni 8.8 milijonov dinarjev.

Posojila pri državni hipotekarni banki.

Državna hipotekarna banka, podružnica v Ljubljani, sprejema do konca julija prošnje za posojila na hipoteko zlasti za novogradnje iz trdega materijala do zneska Din 500.000 na dobo 25 let po 9%.

Poleg hipotekarnih posojil daje tudi lombardna posojila za državne papirje pa 7% in sicer daje na vojno posojilo po 350 Din za obveznico.

Naši trgovinski dogovori v Avstriji.

vsled povišanja avstrijskih agrarnih carin, ki so predmet našega izvoza (zlasti žito), se pogajanja še vedno niso zaključila, ker zahteva naša delegacija, da se po stari pogodbi z nezvišano uvozno carino dovoli uvoz najmanj 4000 vagonov žita lčno. Avstrija razmišlja o tem, da uvede mesto povišane carine poseben davek na žito, iz katerega bi potem dajala svojim poljedelcem posebne nagrade, ki bi se ravnale po velikosti posejanih žitnih polj.

Gospodarski kongres v Beogradu,

ki je sklican za 6. sept., se bo bavil s proučevanjem in ugotovitvijo množin letošnjega pridelka in ostanka za izvoz. Primerjal bo uspehe lanske izvozne trgovine ter nasvetoval sklepe za pospešitev izvoza letošnjih pridelkov. Poleg tega pa bo obravnaval vprašanje izenačenja julijanskega in gregorijanskega koledarja za celo državo ter vprašanje banovinskih in občinskih davščin, ki vedno naraščajo ter škodujejo razvoju vseh gospodarskih panog.

Perutninarska razstava v Beogradu.

Dne 22. t. m. je bila v prostorih kmetijskega društva v Beogradu otvorjena perutninarska razstava, ki bo trajala do konca t. m.

Na razstavi je izloženih 700 kurnikov, ločeno po plemenih kokoši. Tudi gosi so izdatno zastopane. Golobi so razstavljeni v 200 kletkah, zajci v 50 po posameznih družinah.

Posebno pozornost vzbujajo tudi razne umetne valilnice.

Hmeljarstvo v Sremu.

Že lansko leto so v Sremu opustili mnogo hmeljskih nasadov vsled slabih razmer na vseh tržiščih. Letos pa so hmeljarji opustili še več nasadov, tako da je površina hmeljskih nasadov v Sremu zmanjšana za eno tretjino. Golovo je, da je glavni vzrok krize na hmeljskih tržiščih nadprodukcija in je samo z zmanjšanjem nasadov mogoče položaj izboljšati, da postane hmeljarstvo zopet rentabilno.

Kontrola ponarejenih vin.

Zakon o vinu, ki stopa 18. t. m. v veljavo, določa v vsaki banovini višjega kontrolnega uradnika, kateremu dodeli banska uprava pomožno kontrolno osobje, potom katerega se bo vršila preiskava vin pri vinskih trgovcih. Zlasti je kontrola obvezna, ako prejme banska uprava (kontrola vin) naznanilo kupcev ali konsumentov.

Taksa za lastninske vpise.

Novi zakon o taksah predpisuje za vpis lastninske pravice v zemljiških knjigah 2% od vrednosti.

»Schicht« zopet poveča svoje tovarne.

Iz Osijeka nam poročajo, da je »Jugoslovensko d. d. Georg Schicht« v Osijeku sklenilo zopet povečati svoje tamošnje tovarne za nov oddelek, v katerem bo izdelovalo pralni prašek.

Standardizacija paprike.

V soglasju z zakonom o pospeševanju zunanje trgovine je novosadska trgovska zbornica predlagala, da se za papriko obvezno uvedejo sledeče kvalitetne tipe: sladka, polsladka, guljaž I., guljaž II. in merkantilna.

Fuzija dveh združnih zvez.

Na dobro obiskanem občnem zboru **Združne zveze v Celju** dne 24. t. m. je bil poleg soglasno odobrenega poročila o delovanju in uspehih pretečenega leta sprejet tudi sklep o združenju celjske zveze z **Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani**.

Zračna zveza Zagreb - Sušak,

ki bi morala biti otvorena že 15. t. m., se odpre 1. julija, ker so nastale neke tehnične zapreke. Avijoni bodo pristajali na Grobničkem polju nad Sušakom, odkjer bo uvedena avtomobilska zveza.

Notiranje Youngovega posojila.

Uspeli podpisovanja Youngovega posojila, kot kaže, le niso tako sijajni, kot se je poročalo, ker notirajo obveznice uradno 90, borzni tečaji za Berlin pa izkazujejo le 89,5, v Amsterdamu celo samo 88,5, v Švici pa 89,75.

Normalizacija opeke.

Gradbeno ministrstvo izdeluje zakonski načrt, s katerim bo določena obvezna mera za opeko v celi državi v dimenziji 25×12×5½ cm.

Propadanje našega združništva v Italiji.

Na Goriškem, Primorskem in onem delu Notranjske, ki je pripadel Italiji je bilo že pred vojno združništvo močno razvito ter tudi financijelno na zelo ugodnem položaju. V goriški Združni zvezi je bilo včlanjenih — 235 zadrug z nad 50.000 člani — poljedelci, jugoslovenske narodnosti.

Fašistična vlada pa je nastavila svojega komisarja pri Združni zvezi in tudi dodelila vsem večjim zadrugam svoje komisarje, ki so poskrbeli za to, da se naše združništvo v Italiji nahaja po njihovi krivdi v razsulu na največjo škodo ondotnega, našega kmečkega življa.

Angleška sobota v Zagrebu.

Večje število zagrebških trgovcev zlasti grosistov je v svojih obratih uvedlo sobotni popoldanski delopust (angleško soboto). Tem so se pridružili še skoraj vsi ostali za poletno dobo.

Občni zbor gostilničarske zadruge,

ki se je te dni vršil v Ljubljani pokaže lep razvoj in napredek. Z ozirom na vedno naraščajočo potrebo in na razmah zadruge se je sklenilo, sezidati **lasten dom**, v katerem bo nameščena tudi prva gostilničarska šola v državi. Stroški gradnje so proračunani na en milijon dinarjev.

Nova pivovarna.

V Nikšiju se gradi moderna pivovarna trgovske delniške družbe »Trebjesa«. — Delničarji so v veliki večini naši državljani.

Nov jugoslovanski parobrod.

Splitsko parobrodarsko društvo je kupilo leta 1921 zgrajeni angleški parnik z nosilnostjo 2500 ton in ga krstilo z imenom »Junak«.

Taksa za menične proteste

Je z novim zakonom o taksah predpisana v višini Din 5 za 500 Din, Din 10 do 1000 Din, Din 20 do 10.000 Din, Din 30 do 50.000 Din in Din 50 preko 50.000 dinarjev.

Žitna letina ugodna.

Pričeta žetev obeta pri pšenici za 3% večji pridelek kot lanska. Tudi ostalo žito, zlasti ječmen je po poročilih dobro rodilo in je pričakovati večjega donosa.

Naša trgovina z Grčijo.

Po poročilih naše trgovske zbornice v Solunu smo v Grčijo, ki zavzema veliko mesto v našem izvozu, uvozili pretečeno leto za 511 milijonov dinarjev več blaga, nego smo ga od tam uvozili.

Preko Soluna smo v pretečenem letu izvozili 2323 vagonov različnega blaga.

Razpored rentnega davka

za leto 1930 je davkoplačevalcem v območju ljubljanske davčne uprave na vpogled do 2. julija med uradnimi urami pri davčni upravi za mesto Ljubljana. Priložbe proti višini odmere se morajo vlagati v roku 30 dni po prejemu plačilnega naloga.

Kvota za naseljevanje v Ameriko.

Združene države Amerike so za naselitev izseljencev iz Jugoslavije v letu 1930/31. dovolile 400 vizumov, od katerih jih dobi 200 ameriški konzulat v Beogradu, 200 pa v Zagrebu.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico 'PROJA'!*

Novi bankovci po 10 Din.

ki so bili izdelani v naši državni tiskarni, bodo pričetkom julija izročeni prometu.

Konkurzi.

Fischer August, trgovec, Turška vas. Prvi zbor upnikov dne 8. julija. Priglasitveni rok za terjatve do 1. avgusta. Ugotovitveni narok dne 5. avgusta pri okrožnem sodišču v Celju.

Perhaj Franc, trgovec, Kočevje. Prvi zbor upnikov 7. julija, oglasitveni rok za terjatve do 31. julija, ugotovitveni narok 14. avgusta. Vse pri okrajnem sodišču v Kočevju.

Odprave konkurzov.

Lozej Jožica, Maribor. Konkurz odpravljen, ker je razdeljena vsa masa.

Gergar Janez, gostilničar in posestnik v Križevcih. Konkurz odpravljen, ker je vsa masa razdeljena.

Medved Ludvik, posestnik in lesni trgovec v Jagenci pri Radečah. Konkurz odpravljen vsled pritrditve vseh upnikov.

»Organizator«, d. z. o. z. v Ljubljani. Konkurz odpravljen, ker ni kritja za stroške.

Ing. Vrečko Franc, lastnik elektrotehničnega podjetja v Ljubljani. Konkurz odpravljen, ker ni kritja za stroške.

Prisilna poravnava.

Hanzelič Jurij, trgovec in posestnik v Podgorcih. Sklenjena prisilna poravnava s 30% kvoto.

Likvidacija.

Splošno ekonomsko društvo v Račjem. Upniki naj javijo terjatve do 25. julija.

Po širnem svetu.

Deficiten proračun Amerike.

Po poročilih iz Newyorka bo za letos sestavljeni proračun najbrže zaključen z deficitom okoli 180 milijonov dinarjev, ker spričo slabega gospodarskega stanja Amerike ni računati s povišanjem davkov, ki so bili že pretečeno proračunsko leto znatno znižani.

Madžarska najema posojilo.

Madžarski finančni minister je izjavil, da bo vlada z ozirom na ugodne razmere na denarnem trgu najela inozemsko posojilo v znesku 12 milijonov funtov sterlingov v svrhu sanacije poljedelstva ter obrtnih investicij.

Nadalnja znižanja diskonta.

Nemška državna banke je zopet znižala diskontno mero in sicer od 4,5% na 4%.

Ameriška državna banke v New Yorku pa je znižala diskont od 3% na 2½% ter s tem dosegla povprečno nižino predvojne obrestne mere.

Angleška državna banka je znižala te dni diskontno mero od 4½% na 4%.

Gdanska narodna banka je znižala diskontno mero od 4,5% na 4%.

Tudi češkoslovaška narodna banka je znižala ponovno diskontno mero od 4½% na 4% ter s tem dosegla najnižjo mero od obstoja države.

Zadnje čase so zopet vse državne banke večjih držav znižale diskontno mero, vsled česar je pričakovati ponovnih, znatnih znižanj tudi pri onih državah, ki se temu še upirajo.

Zunanja trgovina Francije.

Podatki o francoski zunanji trgovini za čas od 1. januarja do konca maja izkazujejo 25.720.576 ton v vrednosti 22.685,2 milijona frankov, uvoz pa je znašal 15 milijonov 585.004 ton v vrednosti 19.311,3 milijona frankov. Trgovska bilanca Francije je tedaj v prvih petih mesecih letos zaključena z znatnim deficitom v vrednosti 3.374 milijonov frankov.

Vsporedba z lansko zunanjo trgovino v istem času, ki izkazuje v milijonih frankov: 25.421,6 uvoza in 18.247,7 izvoza ter je bila zaključena z 7.173,9 milijona frankov, izkazuje znatno izboljšanje, kar je posledica padca uvoza in porastlega izvoza.

Trgovinski provizorij med Nemčijo in Romunijo.

Nemčija je — kot smo že poročali — uvedela visoke zaščitne carine za agrarne produkte, ki Romuniji skoraj onemogočajo uvoz njenih kmetijskih pridelkov. V zvezi s tem je bil te dni sklenjen med Romunijo in Nemčijo trgovski provizorij, v katerem se poleg drugega obvezuje Nemčija izplačati Romuniji 160 milijonov lejev odškodnine, da na ta način nadoknadi škodo, ki jo vsled onemogočenja uvoza utrpí romunsko poljedelstvo.

Borzni polom v Newyorku.

o katerem poročamo v zadnji številki kot o posledici zvišanja ameriških carinskih tarif, je grozil zavzeti katastrofalne dimenzije ter so izgube do 18. t. m. znašale že nad 7 milijard dolarjev.

Zadnja poročila javljajo, da se je borzna panika nenadoma poglobila ter so celo nekateri papirji zopet skočili na višino svoje prejšnje vrednosti.

Zunanja trgovina Italije.

Podatki za prvih pet mesecev letos zakazujejo izvoz v vrednosti 5.182 milijonov lir, uvoz pa 7.545 milijonov lir. Trgovinska bilanca Italije za prvih pet mesecev je letos zaključena z ogromno vsoto 2.363 milijoni lir pasive. Vendar pa je letošnji rezultat boljši od lanskega istodobnega, ki je izkazoval celo 3.787 milijonov lir deficita.

Angleška zunanja trgovina v maju.

Uvoz v Anglijo v mesecu maju je znašal 91, izvoz pa 51 milijonov funtov šterlingov ter je mesečna zunanja trgovina zaključena s 40 milijoni funt. šterl. pasive. Podatki za lanski maj izkazujejo uvoza 78,5, izvoza pa 67,5 milijonov funtov šterlingov in je bila le za 12 milijonov funtov šterlingov pasivna.

Romunija v borbi proti zaščitnim carinam.

Carinske tarife so se vsled agrarnega protekcijonizma zvišale na previsoko mero v državah, ki jih Romunija zalaga s svojimi poljskimi pridelki, zlasti v Avstriji, Češkoslovaški in Italiji. Romunskemu parlamentu je v obrambo proti tem carinam predložen zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da poviša za dvojno mero carine na uvozno blago dotičnih držav, ki so se proti romunskemu uvozu agrarnih pridelkov obdale z zaščitno carino.

Nazadovanje produkcije sirovega železa v Nemčiji.

Po statističnih podatkih je lansko leto v maju Nemčija producirala 3713 vagonov sirovega železa, letos v aprilu le 3006 vagonov ter je v maju zopet nazadovala na 2773 vagonov.

Glavni predmeti zvišanja carin v Ameriki.

Po newyorških poročilih obsega povišanje 887 različnih postavk. Posebno občutno je zvišana carina za sledeče olago: svinje (300%), paradižniki (500 odstotkov), mleko (200%), živina, mlečni izdelki (100%). Na stavbni material, gnojila, kmetijske stroje in nekatere rudninske sirovine je carina neizpremenjena, dočim je za nekatere surovine in poljedelske potrebščine (skupno 235 postavk) celo znižana.

Povišanje ima po teh podatkih v prvi vrsti agrarno zaščitni pomen, poleg tega pa — z ozirom na nespremenjene in celo deloma znižane carinske postavke za surovine — pomen zaščite lastne industrije.

Tudi Avstralija zvišuje carinske tarife.

Avstralski zbornici je predložen načrt za zvišanje carinskih postavk, ki se nameravajo v splošnem zvišati za 40%.

Italija išče trgovinskih zvez s Kitajsko.

Te dni je italijanska vlada odposlala na Kitajsko posebno komisijo trgovskih in industrijskih strokovnjakov, da najdejo možnosti za povečanje italijanskega izvoza na Kitajsko in prouči tamošnje tržne razmere.

Tranzitne tarife med Češkoslovaško in Italijo.

Te dni je pričela v Sarajevu zasedati konferenca, ki obravnava tranzitne železniške tarife preko Avstrije in Jugoslavije v trgovini med Italijo in Češkoslovaško. Našo državo zastopa g. Gregorka od železniške direkcije v Ljubljani.

Trgovinska pogajanja med Bolgarijo in Grčijo.

Te dni se prično pogajanja za sklep trgovinske pogodbe med Bolgarijo in Grčijo. Posebno važna je ta konferenca za Bolgarijo, ki stremi za tem, da si pridobi izhod na Sredozemsko morje potom lastne železnice preko Soluna. Tako v Sofiji kot v Atenah pričakujejo od sklepa pogodbe velikih koristi.

Avstrija gradi cesto preko Ture.

Projektirana cesta preko Ture bi se imela pričeti graditi šele prihodnje leto. Da pa omeji avstrijska vlada brezposelnost, je sklenila pričeti z gradbenimi deli takoj in so začetna dela že v teku.

Avstrija se pogaja za posojilo

v Londonu. Stanje dogovorov je zadovoljivo ter posojilo že zasigurano.

Trgovinska pogodba Italije z Egiptom.

Te dni je bila v Kairu podpisana provizorična trgovinska pogodba med Italijo in Egiptom, ki je sklenjena za dobo enega leta.

Romunska pšenica za izvoz.

Po statističnih podatkih bo imela Romunija skupno s preostankom zaloga iz lanskega pridelka po končani letošnji žetvi okoli 1 milijon ton pšenice pripravljene za izvoz. Vse vrste žita so letos v Romuniji boljše obrodile kot lanske z izjemo rži, ki je malenkostno nazadovala.

Ureditev mednarodnega sladkornega trga.

Prihodnji mesec prične v Parizu zasedati mednarodna gospodarska konferenca, ki bo uredila sporazumno prodajo sladkorja ter določila dovoljene količine produkcije sladkorja za posamezne države.

Nova tovarna za umetno svilo v Italiji.

V Pallanzi je pričela obratovati novozgrajena velika tvornica umetne svile, ki zaposluje 1000 delavcev ter more dnevno izdelati do 5000 kg umetne svile.

>Ford< začasno ustavi obratovanje.

Po vesteh iz Detroita, kjer je sedež glavnih Fordovih tovarnen, poročajo, da bodo tvornice 12. julija ustavile obratovanje za 14 dni, kar znači kolektiven dopust za vse nastavljenice.

Poljsko - romunska trgovinska pogodba.

Dne 23. t. m. je bila podpisana trgovinska pogodba med Poljsko in Romunijo. Doslej so v trgovanju med obema državama veljale le nekatere koncesije iz leta 1921.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	274.80	275.70
1 ameriški dolar	56.55	56.54
1 avstrijski šiling	8.—	7.98
1 belga	7.90	7.89
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslovaška krona	1.68	1.68
1 francoski frank	2.22	2.22
1 grška dragma	—73	—73
1 hol. goldinar	22.77	22.75
1 italijanska lira	2.97	2.97
1 kanadski dolar	56.25	56.25
1 madžarski pengő	9.90	9.89
1 nemška marka	13.52	13.48
1 poljski zlot	6.34	6.35
1 rumunski lej	—3360	—35
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 španska peseta	6.91	6.58
1 turška lira zlata	247.—	247.—
1 zlati frank	10.959	10.96
1 turški pijaster	—27	—27
1 argentinski pezos	21.65	21.65
1 danska krona	15.13	15.13
1 švedska krona	15.17	15.17
1 norveška krona	15.13	15.13

Nemška marka je šla neznatno navzdol, rumunski lej se je popravil, precej pa je zopet nazadovala španska pe-

seta (od 6.84 na 6.58), dinar je mednarodno čvrst.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptno 433—432, 7% Blairovo posojilo 84.75, 8% Blairovo posojilo 95.25, investicijsko posojilo 87—87.50, agrarne obveznice 54.50, tobačne srečke 45 ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 83.50, 4% bosanske agrarne obveznice 54—54.50.

Državni papirji so v zadnjem tednu nekoliko nazadovali, vendar ni nazadovanje nikjer občutno.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvatska štedionica 900—907, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 128, Ruše 280 do 300, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8280—8400, Trboveljska premogopna 418—425, Union 190—195, Kranjska industrijska družba 288.

Tudi privatni efekti so šli za spoznanje navzdol, zlasti »Trboveljska« in »Union«, dočim so »Ruše« nekoliko porastle.

Tržna poročila.

Nizke cene vina v Vršču.

Cene vinu v okolici Vršca so tako padle, da se nudi v nakup vino 8—9° po Din 1.30 do 1.40 liter. Značilno za zaščitne carine naših sosedov je, da je vino na mestu takorekoč zastoj, ako vzamemo v poštev izvozno premijo (1 Din) in razne druge izvozne olajšave, ki gošovo predstavljajo vrednost 30 par pri litru.

Cene na beograjski produktivni borzi.

Pšenica — srbska: 76/77 Din 168, glavna srbska proga.

Koruza: 97 — 98 Din, glavna srbska proga; pariteta Rakek Din 133.50.

Oves: Din 17, glavna srbska proga.

Fizol, beli, drobni: Din 305, pariteta Beograd.

Ječmen: Din 110, glavna srbska proga.

Hmelj.

Novosadski hmelj se plačuje po 1.50 do 2 Din za kg. Izjemoma dosega res prvovrstno blago tudi v redkih slučajih Din 2.50. Kupčija zelo slaba. Letina kaže dobro.

Jajca.

Cene jaje na debelo so tekom tedna za spoznanje narastle ter se plačuje komad po Din 0.65 do 0.70. Pričakovati je, da cene v inozemstvu nekoliko narastejo.

Pred znižanjem cen petroleja.

Cehoslovaška trgovina je vsled padca cen na vseh svetovnih tržiščih znižala cene petroleju za 8%. Padanje cen v inozemstvu kaže, da pride v do- glednem času tudi pri nas do znižanja

Cene živine v Zagrebu.

Vzile poljskemu delu je bil zadnji živinski sejem v Zagrebu precej živahen in je bilo sklenjenih tudi več kupčij za inozemstvo. Tudi Slovenija je kupovala.

Cene so bile sledeče:

Goveja živina: za kg žive teže: biki 7 — 8 Din; krave mlekarice 7 — 9 Din, za meso 4.50 — 6 Din, bosanske 4 — 5 Din; junice za rejo 8 — 9 Din, za meso 6.75 — 7.50 Din; junci Ia 7 — 9 Din, IIa 6.50 — 8 Din; voli Ia 9 — 11 Din, IIa 7 — 8.50 Din, bosanski IIa 5 — 6 Din; teleta živa 11.50 — 13 Din, zaklana 14.50 do 16.50 Din.

Konji: težki, tovorni, par 11.000 do 11.500 Din, lahki, vojni, par 8000—9000 Din, kmečki, par 6000 — 8000 Din; žrebeta do 1 leta 1000 — 1500 Din, do 2 let 1500 — 2000 Din komad; konji za meso 1.50 — 1.75 Din za kg.

Svinje: domače 12—13.50 Din za kg, sremske zaklane 16 — 17 Din, svinje do enega leta 10 — 11.50 Din, nad eno leto 11.50 — 12 Din; pujski-odrojki 100 — 210 Din komad.

Drobnica za 1 komad: ovce 100 — 120 Din, koze 80 — 120 Din.

Vse cene so tekom zadnjega tedna precej padle, zlasti pri konjih in svinjah.

Žito v Budimpešti padlo.

Vsled neugodnih trgovskih pogodb in zaradi izgleda na dobro novo letino so cene žitu na budimpeštanski borzi zopet nazadovale za 10 — 30 točk. Pšenica notira za oktober 18.60, rž 10.75, koruza za avgust pa 13.05.

Žitno tržišče.

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim. mlevska vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 258.50/260.—

Bačka pšenica: 78 kg, 2% prim. mlevska vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 250/252.50.

Nova bačka pšenica: uzančno blago, brez doplačila, dobava meseca junija, plačilo v 30 dneh Din 205.—

Rž: 72/78 kg, 2% prim. mlevska vozna slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 197.—

Pšenična moka 0/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačilo po prejemu blaga Din 410/415.—

Koruza popolnoma suha: dobava meseca junija, plačilo v 30 dneh Din 150/152.50.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg Din 167.50 do 170.—

Ječmen bački ozimni: 62/63 kg Din 162.50 do 165.—

Oves bački: navadna vozna Din 180 do 185.—

Lesni trg.

Prodaja lesa.

Direkcija šum v Ljubljani proda dne 4. julija večje množine lesa na panju. Pogoji prui Zbornici za TOI v Ljubljani. — Ista direkcija proda večje množine hrastovega lesa do 12. julija. Pogoji pri Zbornici za TOI.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Promet na borzi se je nekoliko poživl. Prišlo je tudi do več eksekutivnih prodaj. Cene so stare.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Jelove »smezzolec«: 250 kom., 4 m dolžine, 98/138; 50 kom., 8 m dolžine, 78/118; 340 kom., 6 m dolžine, 78/118; blago mora biti rezano na živ rob in lepe izdelave. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Ca. 40 m³ hrastovih kvadratov, od 3 m dolžine naprej in od 30×30 cm debeline

naprej. Cena naj se stavi franko vagon Sušak pristanišče.

15 m³ jelovih kvadratov 120/120 mm, dolžine od 10 do 12 m; 25 m³ jelovih kvadratov 300/50 mm, dolžine od 9 do 10 m; rezano mora biti na živ rob, zdravo in lepe kvalitete. Treba je navesti najkrajši dobavni rok in ceno franko vagon Sušak pristanišče.

35 m³ rezane obrobline hrastovine od 40 mm debeline, v širinah od 20 do 25 cm; 35 m³ rezane obrobline hrastovine, od 50 mm debeline, v širinah od 20 do 25 cm; 15 m³ rezane obrobline hrastovine, od 70 mm debeline, v širinah od 30 cm; dolžina samo 3 m, I., II., z navedbo cene franko vagon Sušak pristanišče.

36 komadov rezane hrastovine na živ rob, od 3-10 metra dolžine in od 30×30 cm debeline, za dobavo v roku 30 dni od dneva naročila. Cena franko vagon Postojna tranzit.

Jelove deske: 50 m³, 36 mm debeline, dolžine 2, 3 in 4 m, širine od 10 do 16 cm, kvaliteta monte.

Jelove letvice, dolžina 2, 2:50, 3 in 3:50 m, od katerih 10 m³ od dolžine 3:50, debelina 12/24 mm. Cena naj se glasi franko vagon meja via Djevdjelije tranzit.

Ca. 100 m³ hrastovine tesane, bodisi merkantilno ali ostrorobe, v debelinah od 25/25 do 35/35 cm, v dolžini od 6 do 7 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 130 m³ brstovine, tesane, merkantilne ali ostrorobe, v debelinah od 35/35 do 45/45 cm, v dolžinah od 6 do 8 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

7000 komadov hrastovih desk v sledečih dimenzijah: 2:60 m dolžine, 29 cm širine in 41 m debeline, vse fiksne dimenzije. Deske morajo biti najmanj 2 mm nadmere. Blago mora biti popolnoma zdravo, ostrorobe, paralelno, velike grče so nedopustne, ker se bodo iste pozneje strugale. — Dobava bi se vršila v 4 mesecih. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Se potrebuje ca. 4—500 m³ jamskega lesa mesečno in sicer: smrekov, jelov, mecesnov in borov, kateri mora biti popolnoma zdrav, raven, obeljen in suh. Debeline od 10 cm na tanjšem koncu naprej do največ 24 cm srednje debeline, dolžine pa od 3 do 7 m. Blago po možnosti dolenjske provenijence.

Smrekove, jelkove deske III. dolenjskega tipa po možnosti paralelne ca. 1000 do 2000 kubičnih metrov.

1 vagon »smezzole« v debelini 78×180 mm, sledeče dolžine: 3:50, 4—, 5—, 5:50, 6—, dobavilo bi se 7 m³ od vsake dolžine. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

5 m³ moralov (smreka) debeline 10×12, dolžine 3:85 m; 3 m³ moralov (smreka) debeline 10×12, dolžine 3:85 m; 3 m³ moralov (smreka) debeline 10×12, dolžine 3:25; 7 m³ letev (smreka) debeline 4×6, dolžine 3:75 do 4 m. — Cena franko vagon meja Postojna. Dobava v 10—15 dneh po pogodbi.

Novi konkurzni in poravnalni zakon.

(Nadaljevanje.)

Ob uvedbi prisilne poravnave določi sodišče poravnalnega sodnika in poravnalnega upravitelja, ki mora upravljati in varovati dolžnikovo imetje in brez katerega privoljenja ne sme dolžnik med poravnalnim postopanjem ukreniti nobenega pravnega dejanja. — Sodišče mora uvedbo prisilne poravnave razglasiti na sodni deski, pri poravnalnem sodišču in pri srezkem sodišču kjer je sedež poravnalnega sodnika, dalje z oklicem na borzi, če se je prezadolženec udeleževal njenih kupcij in z razglasom v za to določenem časopisu.

Uredba poravnalnega postopanja se poleg tega zaznamuje v javnih knjigah, v katerih so zabeležene dolžnikove nepremičnine ali njegova tvrdka ter pošlane postopanje pravomočno z dnevom, ko se je razglas nabil na sodni deski.

Dolžnik ne sme od dneva ko je vložil predlog za prisilno poravnavo naprej razpolagali s svojo imovino, tedaj ničesar odsvojiti, ne dovoljevati obremenitev, niti ne prevzemati poročila in so vsa taka dejanja nasproti upnikom neveljavna.

Z dnevom uvedbe prisilne poravnave mora dolžnik imeti za vsako pravno dejanje in za razpolaganje z imovino

pristanek poravnalnega upravitelja, ki si lahko pridrži inkaso in izplačila, pa tudi zabrani dolžniku izvrševanje onih opravil, ki spadajo v običajno poslovanje. Tudi taka, od dolžnika opravljena dejanja so brez učinka, ne glede na to, ali je tretja oseba vedela da se za to preko običajnega poslovanja, oziroma znala za upraviteljevo neso-glasje.

Dolžnik ima pravico zahtevati, da se mu pusti na proslo razpolaganje ono, kar nujno potrebuje za lastno vzdrževanje in za vzdrževanje oseb, ki jih je po zakonu dolžan vzdrževati.

Tvrdko podpisuje med poravnalnim postopanjem s prisilavkom: »v poravnalnem postopanju«.

Do uvedbi postopanja za prisilno poravnavo si upniki ne morejo pridobiti pravice za zavarovanje svojih terjatev na prezadolženčevih nepremičninah ali polom ločilvenih pravic na njegovi imovini. Ta odredba seveda ne izpreminja vršnega reda prej vknjiženih terjatev.

Izjemo tvorijo samo v zadnjem letu pred uvedbo poravnave zapadle davščine in vzdrževalnina za one osebe, ki jih je prezadolženec po zakonu dolžan vzdrževati. (Nadaljevanje sledi.)

Praktični nasveti.

Usmrajeno meso.

V vročih poletnih mesecih se tudi sveže meso kaj hitro pokvari, če nimamo primerne mrzle shrambe. Raznovrstne hladilne omare tudi ne učinkujejo vedno, zlasti tam ne, kjer nimamo na razpolago ledu. Da ohranimo tudi brez teh priprav, ki si jih ne more nabaviti vsakdo, ohranimo meso vsaj nekoliko dalje nepokvarjeno, ako ga nadrgnemo s kuhinjsko soljo ter ga hranimo na kolikor mogoče hladnem, zračnem prostoru.

Meso pa, ki je zadobilo duh in postalo vsled tega neužitno, dasiravno je še sveže, operi v mrzli vodi, v kateri si razredčiš nekoliko hipermangana, da je voda zadobila lahno vijoletno barvo. Ako prvo pranje ne pomaga zadostno, operi še v drugi raztopini, ki gotovo odvzame ves neprijeten duh, na kar operi meso dobro še v čisti vodi.

Hipermanganova voda odvzame celo slab duh iz zraka in raznih predmetov. Tako je n. pr. priporočljivo močno raztopino vode in hipermangana postaviti v nočno omarico. Uspeh ne izostane. Celotni zrak usmrajanih prostorov zopet izčistiš, ako postaviš vanje hipermanganovo raztopino za daljšo dobo v posodah s kolikor mogoče prostornim dnom. Tudi izpiranje usmrajanih predmetov s hipermanganovo raztopino je priporočljivo,

zlasti ako ne škoduje to barvi predmeta, na kar moramo paziti, da ga s tem ne pokvarimo.

Za zaznamovanje vreč

je najboljša barva žužel (Kiendruss), zmešan s firnežem. Da se hitreje posuši, mu primešaj nekoliko terpentina.

Žebelj v les.

V trd les, zlasti ako se rad kolje zabiješ žebelj najbolje tako, da ga prej namažeš z milom.

Čiščenje blatne obleke.

Blato navadno pusti na obleki madež, ako ga previdno ne izčistimo. Da to dosežeš, pusti, naj se blato posuši, na kar ga z mencanjem in krtačenjem temeljito očistiš, konečno pa zdrgni madež še s krompirjem, ki si ga prerezal na dvoje. Na ta način izčiščeni madež se ne pojavi več.

Čiščenje igralnih kart.

Umazane igralne karte umij in zdrgni s platineno krpo, ki jo pomakaš v mešanico iz polovice vode in polovice salmjaka. Umite karte dobro zbrši in posuši z mehko čisto cunjjo ter popolnoma suhe premetavaj na papirju, ki si ga potresel s smukovcem (Federweiss), da postanejo zopet gladke, na kar jih otresi, da odpade smukovec.

Ročna pretilne stroje

prodam, in sicer:

- 1 pretilni stroj »Žakar« 10/80 cm
- 1 pretilni stroj navaden 8/10 cm
- 1 pretilni stroj navaden 8/40 cm
- 1 šivalni stroj »Oberlock«.

Vsi stroji so novi, še prav malo rabljeni. Cena ugodna!

Kupci, pišite na upravo lista »Mali Trgovec« pod »Pretilni stroji«.

Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri tverdkah, ki z oglasi podpirajo vaš tisk!

»Tribunac F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

ZRCALA IN BRUŠENA STEKLA IZDELUJE TVORNICE OGLEDAL
A. VRHOVEC, LJUBLJANA
ZA GRADOM ŠTEV. 9 (na koncu štreliške ulice)

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v
Grospljem.

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi Vi!

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAUC, »Pri škofu«, Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, suknelo in vse v to stroko spadajoče blago, nanašanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdba drži na zalogi samo blago iz priznanih najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdba

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred škofijo

Tiskovine

ki jih potrebujete v Vašem poslovanju: Račune, pisemske papirje, memorandume, cenike, naročilnice v blokkih, kuverte, etikete ter sploh vse komercialne tiskovine Vam dobavi hitro in lično izdelane po najnižjih cenah

Tiskarna „MERKUR“ Ljubljana

Gregorčičeva ulica 23 - Telefon 2552

Za večja naročila zahtevajte proračune!

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRAŽENE KAVE, MLETIH DIŠAV IN RUDNINSKE VODE

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.